Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 4.	Kontor: Nørregade 33, St.	23. Januar 1900.	Udgaar hver Tirsdag.	16. Aarg.

Mary Steen,
Kongel. Hoffotograf.
Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste
HÆDERS-DIPLOM VED KVINDERNES UDSTILLING 1895.
Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
Købehavn. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund"s Kontor, Nørregade 33, St.

Udsalg.
For at formindske det store Lager og derved blive sat istand til paany at skaffe Beskæftigelse til de mange, der søge Arbejde, **udsælger Sct. Stefans Haandgerningsforening** i Januar Maaned til **nedsat Pris** fint og tarveligt Linned, Forklæder og Strømper til Voxne og Børn fra sit Lokale, **Gjentoftegade** 12, 1., aabent Kl. 10—3.

Tandlæge
Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

Christine Søeborg
Kjøbmagergade 16 II
Salon for Frisering, Hovedbad og Haararbejde.
Telefon 19536.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 1—3.
56, 1., Nørre Farimagsgade.
Hellerup, Strandvej 157.
Kl. 10—12. Mandag og Torsdag.

GENERENDE HAARVÆKST
fjernes for **bestandig.**
Kun Frederikke Wendrich.
Nyhavn 37.

Beskyttelse eller ikke.

II.

Den vægtigste Grund imod særlige Beskyttelseslove for Kvinden vedrører dog Arbejdsmarkedet og Lønnen. Hvis Loven kun faar til Resultat uden Vederlag at udelukke Kvinden fra Markedet eller blot at formindske den allerede saare utilstrækkelige Løn, da er der al Grund til at raabe: Vagt i Gevær! Man skulde jo ogsaa synes, at naar Kvinden i Følge Loven bliver stillet i Række med „unge Personer", kan hun ikke vente bedre Lønningsvilkaar end disse; men Erfaringerne fra de store Industrilande gaar dog ikke i denne Retning, i det mindste ikke for de organiserede Fag.

De særlige Beskyttelseslove synes hidindtil hverken at have gjort godt eller ondt, men den Retning, i hvilken Bevægelsen gaar, peger ganske sikkert hen imod en for Kvindens Erhvervsliv truende Fare.

De Lande, der er gaaede videst i Retning af Beskyttelse af Kvindens Arbejde, er Tyskland, England og Frankrig.

I Tyskland maa vi lægge Mærke til den ny Lov af 1891, der i sin Tendens stemmer over ens med det Lovforslag, der er fremme hos os. For Kvindens Vedkommende bestemtes en Maksimalarbejdsdag paa 11 Timer, der overskrider det danske Lovforslag med 1 Time; Middagstid mindst 1 Time; Forbud imod Natarbejde, imod Kvinders Arbejde i visse for Sundhed og Sædelighed farlige Industrigrene og endelig Forlængelse af den fri Tid efter Nedkomsten fra 3 til 4, eventuelt til 6 Uger. Om den berømte Uge før Fødslen melder den tyske Lov, klogeligt nok, intet.

Det varede dog ikke længe, inden ogsaa dette Maal af Beskyttelse fandtes at være utilstrækkeligt, og forrige Aar, den 22. Januar vedtog saa Rigsdagen en Resolution om yderligere Indskrænkning af Kvinders Arbejde. Man var blot ikke enig om, hvor vidt man turde gaa, og saa bestemtes der, at en Enquête*) skulde foretages hele Riget over.

Nu vil vi snart faa at se, til hvilket — maaske skæbnesvangert — Resultat denne er kommen. Kvindesagens Forkæmpere udtaler Frygt for, at hele Bevægelsen arbejder hen til ved Lov helt at udelukke den gifte Kvinde fra Fabrikkerne, og betoner, at en saadan Omvæltning vilde have til Følge netop det, som man vil modarbejde — nemlig en Husindustri, hvor den kvindelige Arbejdskraft uden offentlig Kontrol vil kunne blive udnyttet til det yderste.

Det maa tilføjes, at Tyskerne, der ellers ikke udmærker sig ved synderlig Hensynsfuldhed over for Kvindens Mening og Ønsker, i dette Tilfælde har taget det fornuftige Parti først at indhente de forskellige Kvindeforeningers Mening om Sagen.

Gid vore Myndigheder vilde gøre det samme!

Fra det tyske Beskyttelsessystem, der gaar ud paa at drive Kvinderne fra Fabrikkerne, er der kun et Skridt til den store Nyhed inden for den engelske Fabrikslovgivning.

I Slutningen af 1899 fremsattes nemlig i Underhuset et Forslag om at udvide Kontrollen over Fabrikkerne til — Hjemmene. Enhver, der giver Hjemmearbejde ud, skal, efter dette Lovforslag, være ansvarlig for de hygieiniske Forhold paa det Sted, hvor Arbejdet udføres.

Mon ikke det yderste Punkt her er naaet? Hvem vil og kan under saadanne Forhold være Arbejdsgiver? Stakkels Kvinder! De maa ikke arbejde paa Fabrikkerne, de maa ikke arbejde i Hjemmet. For dem bliver kun Gaden og Rendestenen tilbage, og sørgelig Ret har den engelske Forfatterinde, der i Anledning af dette Lovforslag har skrevet, at „Kvinden ikke længere er under Naaden, men under Loven."

Forhaabentlig vil et saadant Lovforslag ikke blive vedtaget, men da England paa den industrielle Lovgivnings Omraade er Foregangslandet i Europa, er det nødvendigt, at vi fæster vor Opmærksomhed derpaa.

Vi kan da faa at se, hvorhen Vinden blæser.

M. A.

*) D. e. en af Øvrigheden foranstaltet Undersøgelse af Arbejdsforholdene.

Løgn hos Børn.

„Jeg er bange for, at han lyver," sagde Faderen forknyt og saa til den anden Side; Talen var om hans halvvoksne Søn. „Ja naturligvis," svarede Vennen og lo. Men dette Svar og denne Latter indbragte ham kun et skuffet og skarpt Blik fra Faderens Side. Det vai med Vanskelighed, at han fik Spørgsmaalet taget op igen til videre Forhandling.

Sagen er imidlertid den, at der er mange Slags Løgn. De skal undgaas alle. Men de er saa forskellige baade med Hensyn til Oprindelse og Betydning, at de maa bedømmes og behandles paa aldeles forskellig Maade. Navnlig gælder dette, naar Talen er om Børn. Der forekommer mangen Løgn hos Børn, som ikke kan rettes uden ved at man ler af dem, men som ogsaa rettes let og hurtigt paa den Maade, skønt den over for Voksne vilde være utilstrækkelig.

Der er nu først den kolde Løgn med den beregnede Hensigt. Alphonse Daudet siger et Steds, at den forekommer hyppigere mellem Nordboerne end mellem Sydboerne, men maaske taler han blot om Nord-Frankerne og Syd-Frankerne, thi, hvis Talen er om Romanerne og Germanerne, har vor Erfaring paa dette Punkt givet lige det modsatte Resultat. Den anretter ofte store Ulykker i Samfundslivet. Over for den er næppe noget Vaaben for stærkt, næppe nogen Straf for haard.

Hos Børn forekommer den naturligvis kun meget sjeldent, og næsten altid under Formen af en Udvej; for at redde sig selv, beskyldes en anden. Det gælder her egentlig kun om sikker Opdagelse og saa Tavshed — Tavshed — Tavshed — indtil man mærker, at Barnet er ved at fortvivle under Anstrengelsen for at erobre den tabte Tillid tilbage. Bekendelse med den dertil hørende Tilgivelse duer ikke og er vist endnu værre end Ris. Kold Afvisning af al videre Fortrolighed er Midlet.

Saa er der dernæst den hede Løgn, der egentlig kun er Udslaget af en opildnet Stemning med den dertil hørende ophidsede Fantasi. For at more og gøre sig behagelig, for at brillere og gøre sig vigtig, overdriver eller udpynter man sin Fremstilling af andre Menneskers Handlinger og Optræden paa en saadan Maade, at Indtrykket aldeles forvandles. Den saakaldte aandfulde Konversation i vor Tids Selskabsliv fører store Masser af denne Slags Løgn paa sine Vande og der kan ingen Tvivl være om, at mange falske Retninger i Opfattelse og Bedømmelse anlægges og udvikles ved denne letsindige Vane.

Hos Børn er den meget almindelig. Man kunde sige, at den er noget nær en Naturnødvendighed hos dem; de formaar ikke mere eller ikke stort mere. Det gælder da om over for dem ikke at kue deres Udvikling ved en evindelig Skolemestereren, ikke at sønderrive enhver Meddelelse, de gør, og med en pedantisk Tommestok eftervise, hvor den er for lang og hvor for kort. Men det gælder naturligvis endnu mere om ikke at ægge dem længere frem paa denne falske Vej ved at more sig over dem og vise, at man morer sig. Hvis man ler af dem, gør man det for at le dem ud, men ogsaa af den Latter er der en Slags, som aldrig saarer eller gør ondt, fordi Rettelsen, der ligger i den, kommer saa blødt, at den kun føles som en Hjælp. Den Slags Latter bør man have paa Lager, naar man omgaas med Børn.

Endelig er der den hvide Løgn. Man paastaar lige det modsatte af det, der virkelig skete, fordi man selv virkelig tror paa det. Ved en Fejl i Sansningen eller, hvad der er hyppigere end man tror, ved et Hul, et dødt Punkt, en Fejl i Selvbevidstheden har man faaet en fejlagtig eller maaske slet ingen Forestilling om, hvad der egentlig gik for sig, og saa danner der sig en aldeles fejlagtig Forestilling, som man uvilkaarlig tror paa, blot fordi man forefinder den i sig. Der ligger vist mange hvide Løgne i Kri-